

పేదలు, రైతుల కలలు సాకారం -ప్రధాని మోడీ

న్యూఢిల్లీ, ఫిబ్రవరి 1: కేంద్ర బడ్జెట్ 2023, 24వై ప్రధాని నరేంద్రమోడీ స్పందించారు. ఇది దేశాన్ని అభివృద్ధిపథంలో నడిపేందుకు >>2

PUBLISHED FROM GUNTUR, VIJAYAWADA, HYDERABAD, VISAKHAPATNAM, RAJAHMUNDY, KADAPA, NIZAMABAD, ONGOLE, WARANGAL, TIRUPATHI, ANANTAPUR, KURNOOL, KARIMNAGAR, MAHABUBNAGAR, KHAMMAM, NELLORE, NALGONDA, TADEPALLIGUDEM, SRIKAKULAM

గుంటూరు

2-2-2023 గురువారం సంపుటి : 29 సంచిక : 2, పేజీలు : 12 వెల : 6.50

'ఆత్మనిర్భర' పద్దు

గ్రామీణ, సాంకేతికాభివృద్ధికి నిర్మలమ్మ పెద్దపీట

- 2023-24 మొత్తం బడ్జెట్ 45.03 లక్షల కోట్లు
- ప్రణాళికా వ్యయం రూ. 19.44 లక్షల కోట్లు
- ప్రణాళికేతర వ్యయం రూ. 25.59 లక్షల కోట్లు
- కేంద్ర పథకాల కోసం రూ. 14.68 లక్షల కోట్లు
- పన్నుల్లో రాష్ట్రాల వాటా రూ. 5.13 లక్షల కోట్లు
- జిఎస్ టీ ద్వారా ఆదాయం రూ. 9.57 లక్షల కోట్లు

న్యూఢిల్లీ, ఫిబ్రవరి 1: పార్లమెంటులో కొత్త సంవత్సరానికి ఆర్థిక బడ్జెట్ను కేంద్ర మంత్రి నిర్మలా సీతారామన్ ప్రవేశపెట్టారు. అటు సార్వత్రిక ఎన్నికలు ఇటు ఐదు రాష్ట్రాల ఎన్నికలు జరుగుతుండటంతో బడ్జెట్ రూపకల్పన ఆసాంతం అచిటూచి వ్యవహరించారు. బడ్జెట్లో రాబడులు 45 లక్షల 03 వేల 097 కోట్లుగా అంచనావేసారు. వీటిలో నికర రాబడులు 26,32,281 రూపాయలు కాగా నికర పన్ను రాబడులు 23,30,631 కోట్లుగా ఉంది. ఇక పన్నేతరరాబడులు 3,01,650 కోట్లుగా పద్దు చూపారు. ఇక మూలధన రాబడుల కింద మొత్తం 18,70,186 కోట్లుగా ఉంటుందని అంచనా. ఈ మొత్తంలో రుణాల రికవరీ రూపంలో 23 వేల కోట్లు రూపాయలు, ఇతర రాబడులపరంగా మాన్వే 61 వేల కోట్లు అంచనావేసారు. ఇతర రుణాలు, ఆస్తులు కింద 17,86,816 కోట్లరూపాయలుగా ఉంటుందని అంచనావేసారు. ఇక బడ్జెట్లో మొత్తం రాబడులు 45,03,097 కోట్లుగాను మొత్తం వ్యయం కూడా 45,03,097 కోట్లుగా ఆర్థికశాఖ పొందుపరిచింది. వ్యయాలరూపేణా రెవెన్యూ ఖాతా కింద 35,02,136 కోట్లుగా ఉంటుంది. ఇక వడ్డీవెల్లింపులు 10,79,971 కోట్లుగా ఉంటుంది. ఇక మూలధన ఆస్తులకోసం గ్రాంట్ ఇన్ ఎయిడ్స్ను 3,69,988 కోట్లుగా ఉంది. ఇక బడ్జెట్ పరంగా ఆర్థిక సంవత్సరంలో మూలధన వ్యయం 13,70,949 కోట్లుగా చూపించారు. ప్రస్తుత బడ్జెట్లో 7.5 >>2

బుధవారం లోక్ సభలో బడ్జెట్ను సమర్పిస్తున్న ఆర్థిక మంత్రి నిర్మలా సీతారామన్

ఏ శాఖకు ఎంతెంత?

రక్షణశాఖ రూ.5.94 లక్షల కోట్లు
వ్యవసాయం, రైతు సంక్షేమం రూ.1.15 లక్షల కోట్లు
ఆహారం, ప్రజా పంపిణీ రూ.2.05 లక్షల కోట్లు
ఆరోగ్యం కుటుంబ సంక్షేమం రూ.86.17 వేల కోట్లు
విద్యాశాఖ రూ.1.13 లక్షల కోట్లు
నీటి వనరులు, నదుల అభివృద్ధి రూ.77.22 వేల కోట్లు
శాస్త్ర, సాంకేతిక రంగం.... రూ.16.36 వేల కోట్లు
రోడ్డు రవాణాశాఖ రూ.2.70 లక్షల కోట్లు,
హోంశాఖ రూ.1.96 లక్షల కోట్లు
రసాయనాలు, ఎరువులశాఖ రూ.1.78 లక్షల కోట్లు
గ్రామీణ అభివృద్ధిశాఖ రూ.1.60 లక్షల కోట్లు
సమాచారశాఖ రూ.1.23 లక్షల కోట్లు
జలశక్తి మిషన్ రూ.70 వేల కోట్లు
గ్రామీణ ఉపాధిపామీ పథకం రూ.60 వేల కోట్లు

మరికొన్ని బడ్జెట్ వార్తలు 2, 5, 7, 9 పేజీల్లో

గృహ

మొబైల్ ఫోన్లు

టివి స్మార్ట్ ఎలక్ట్రానిక్ వాహనాలు

బంగారం, వెండి సిగరెట్లు కిచెన్ చిమ్నీలు

7 లక్షల దాకా నోటాక్స్

పన్ను స్లాబులు ఐదుకు కుదించు ఉద్యోగవర్గాలకు భారీ ఉర్రటాలు

రాజధానిపై 7న 'సుప్రీం' విచారణ

విజయవాడ, ఫిబ్రవరి 1, ప్రభాతవార్త ప్రతినిధి: రాజధాని అమరావతిపై విచారణ ఈనెల 7న జరుగుతుందని సుప్రీంకోర్టు ప్రకటించింది. ఎపి హైకోర్టు అమరావతిని రాజధానిగా కోసాగించాలని, 6నెలల నిర్దిష్ట వ్యవధిలో రాజధానిని నిర్మించాలని ఆర్డీ ప్రభుత్వాన్ని ఆదేశిస్తూ తీర్పును ఇచ్చింది. ఈ తీర్పుపై స్టే కోర్టుగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దేశ అత్యున్నత న్యాయస్థానంను ఆశ్రయించింది. రైతులు, సామాజికవాదులు ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా పిటిషన్లు వేసారు. అయితే ఈ కేసులో విచారణ సందర్భంలో సుప్రీం కోర్టు పరిపాలన ఒక్కటే ఉండాలంటూ, శాసనపరిషత్ సరికాదని వ్యాఖ్యానించింది. ఆరు నెలలలో రాజధానిని నిర్మించాలన్న హైకోర్టు తీర్పుపై స్టేను ఇచ్చింది. ఈ క్రమంలో ఇతర పిటిషన్లు సుప్రీంలో తాజాగాను దాఖలయ్యాయి, సుప్రీం ముందు ప్రకటించిన మేరకు గత నెల 31న ఈ అంశాలన్నింటిపై విచారణ జరగాల్సి ఉంది. అయితే వెంటనే సుప్రీం కోర్టులో ఆలస్యం చోటు చేసుకుందని తెలిసినా తీవ్ర స్థాయిలో స్పందిస్తామని హెచ్చరిస్తున్నారు. ఈ విషయంలో గ్రామ/వార్డు సచివాలయ సిబ్బందినుంచి ఉన్నత స్థాయి అధికార యంత్రాంగం బాధ్య

● విద్య, వైద్యం, వ్యవసాయం, పరిశ్రమల రంగంలో కీలక మార్పులు ● దాదాపు 6 కోట్ల మందికి లబ్ధి: సిఎం జగన్

విజయవాడ, ఫిబ్రవరి 1, ప్రభాతవార్త ప్రతినిధి: గ్రామీణ వికాసం లక్ష్యంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పనిచేస్తోందని సిఎం వైఎస్ జగన్మోహన్ రెడ్డి అన్నారు. అందుకు అనుగుణంగా పట్టె ప్రగతిని దృష్టిలో ఉంచుకుని గ్రామ, వార్డు సచివాలయ వ్యవస్థను బలోపేతం చేస్తున్నామన్నారు. విద్యా, వైద్యం, వ్యవసాయం, పరిశ్రమల రంగంలో కీలక మార్పులు తీసుకుని వచ్చామన్నారు. ఉద్యోగులకు గృహవసతిని కల్పించడంలో పాటుగా, సామాన్య, మధ్యతరగతి వర్గాలకు సౌకంిటి సదుపాయాన్ని కల్పిస్తామన్నారు. గడపగడపకు కార్యక్రమాల నివేదికలపై సృష్టత ఉండాలని సీఎం జగన్ అధికారులకు తెలిపారు. అందులో భాగంగా ఆయన అధికారులతో తమకు అర్హత ఉండి, ఫలనా సంక్షేమ పథకం తమకు లబ్ధి చేకూరలేదనే ఆరోపణ వచ్చినా, ప్రతి చోట ఆ సమస్యపరిష్కారంలో ఆలస్యం చోటు చేసుకుందని తెలిసినా తీవ్ర స్థాయిలో స్పందిస్తామని హెచ్చరిస్తున్నారు. ఈ విషయంలో గ్రామ/వార్డు సచివాలయ సిబ్బందినుంచి ఉన్నత స్థాయి అధికార యంత్రాంగం బాధ్య

లను చేస్తామన్నారు. గ్రామ/వార్డు సచివాలయాల్లో నిరంతర ప్రక్రియ సృందన కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించాలన్నారు. సృందనలో వచ్చే ప్రతి అర్హి పరిష్కారం కావాల్సి వుందన్నారు. 82 లక్షల మందికి పైగా విద్యార్థులకు చేయూతగా వారి తల్లలకు అమ్మబడి పథకం వారి బ్యాంకు ఖాతాల్లో రూ.15వేలు చొప్పున జమచేసామన్నారు. విద్యా డివెన్ కార్యక్రమం కింద ప్రతి శ్రమికి సాక్షిగా రూ.15వేలు చొప్పున జమచేసామన్నారు. వాచాసమిత్ర, రైతుభరోసా, పింఛను కానుక, సున్నావడ్డీ, లాసేస్తం, నేతస్సనేస్తం, మత్స్యకార భరోసా, అమ్మ బడి, ఆరోగ్యశ్రీ, ఆరోగ్య ఆసరా, వసతి దీవెన, విద్యాదీవెన, చోడుకు, చేయూత, కాపు నేస్తం, గోరుముద్ద, 32లక్షల పట్టాలు, కంటివెలుగు, పాఠశాలలు, అంగన్ వాడీలు, అస్సలత్తలైన "నాను, నేను", వైస్సాఆర్ చేదోడు, జగన్ సన్మతోడు, వైఎస్సాఆర్ ఆసరా, బడుగు వికాసం ప్రభుత్వ పథకాన్ని తీసుకున్నా పేదరకం నుంచి, సామాజిక తారత >>10

కేంద్ర బడ్జెట్ సంతృప్తికరం

రాష్ట్ర ఆర్థిక మంత్రి బుగ్గన

విజయవాడ, ఫిబ్రవరి 1, ప్రభాతవార్త ప్రతినిధి: కేంద్ర ఆర్థిక ప్రణాళిక మంత్రి బడ్జెట్ అని భావిస్తున్నట్లు ఎపి ఆర్థిక మంత్రి బుగ్గన రాజేంద్రనాథ్ అన్నారు. కేంద్రబడ్జెట్పై ఆయన మీడియాతో మాట్లాడుతూ ఈ ఏడాది కేంద్రం ప్రవేశపెట్టిన ఆర్థిక ప్రణాళిక అందరికీ ఉపయోగపడే విధంగా ఉందన్నారు. రాష్ట్రానికి ఎటువల్లో రూ.50వేలు కోట్లు తగ్గించారన్నారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సలహాల మేరకు కేరాయింపులు చేసినందుకు ధన్యవాదాలు తెలిపారు. రాష్ట్రంలో సౌర విద్యుత్తు ఫ్లాంట్లకేసం పాలసీ ప్రకటించారు. ఎపివిజ్ఞప్తితో సిఎం అవాన్ యోజన నిధులు పెంచారన్నారు. రాష్ట్రంలో అంత ర్వాతీయ స్థాయిలో వైద్యబ్యాధిపై క్షిణ కేంద్రం ఏర్పాటు అభినందనీయమన్నారు.

ఏకలవ్య పాఠశాల, సర్కింగ్, వైద్యకళాశాల పెంపు అవ్వనివదగిన అంశాలన్నారు. విద్యకు రూ.13 వేలు, విద్యుత్తుకు రూ.25వేల కోట్లు పెంచడం హర్షదాయకమన్నారు. మన ప్రభుత్వ విజ్ఞప్తిని గమనించి దేశంమంతా పట్టణాభివృద్ధి మునగాయిదానిని ఏర్పాటు చేయడం సంతో >>2

నా ఫోన్ నూ ట్యాపింగ్ చేశారు

ఎమ్మెల్యేలు, ఎంపీల ఫోన్లు కూడా ట్యాపింగ్: ఎమ్మెల్యే కోటంరెడ్డి

నెల్లూరు కార్పొరేషన్, ఫిబ్రవరి 1, ప్రభాతవార్త: నా జీవితంలో ఇలాంటి సమావేశం పెట్టాల్సి వస్తుందని నేను అనుకోలేదని, నా పైన నమ్మకం లేక నా ఫోన్ ట్యాపింగ్ చేసి నా సంభాషణలు దొంగవాటున వినడంతో మా నాయకునిపై నాకు నమ్మకం నశిస్తోందని తరువాత నేను ఇప్పటి నుంచి వైఎస్ఆర్ నుంచి నిష్క్రమిస్తున్నానని, ఫోన్ ట్యాపింగ్ సంబంధించి మాజీ మంత్రి రీజనల్ కోఆర్డినేటర్ బాలినేని శ్రీనివాసరెడ్డి చేసిన సవాల్కు నెల్లూరు రూరల్ శాసనసభ్యులు కోటంరెడ్డి శ్రీధరరెడ్డి సృష్టమైన జవాబు ఇచ్చారు. బుధవారం శ్రీ పొట్టిశ్రీరాములు నెల్లూరు రూరల్ ఎమ్మెల్యే కార్యాలయంలో ఏర్పాటు చేసిన పాత్రికేయుల సమావేశంలో ఆయన మాట్లాడుతూ నేను చేసిన తప్పు ఏమిటో అధిష్టానం చెప్పాలని ప్రశ్నించారు. >>2

తిరుమలలో 'రిఫండ్' ఇక్కట్లు

భక్తులు గదులు ఖాళీచేసినా జమకాని నగదు

ప్రభాతవార్త ప్రతినిధి-తిరుమల: హైదరాబాద్ నుంచి ఆన్లైన్లో ఏడుకోడల వెంకన్న దర్శనటికైట్లు బుక్ చేసుకువచ్చిన భక్తులు తిరుమలకు చేరుకుని సిఫార్సులేఖ ద్వారా గదులుపొందిన తరువాత ఆ గదిని ఖాళీచేసినా రెండువారాలకు కూడా డిపాజిట్ రీఫండ్ కావడం లేదనే ఫిర్యాదులు వెల్లువెత్తుతున్నాయి. ఇలా ఒకరు ఇద్దరు కాదు... ఏకంగా అధికశాతం మంది భక్తుల నుంచి వినిపిస్తున్న ఆవేదన. భక్తులు గది ఖాళీచేసిన 48గంటల్లోనే సంబంధిత భక్తుని బ్యాంకు ఖాతాకు డిపాజిట్ నగదు రీఫండ్ చేసేలా చర్యలు తీసుకున్నామని టిటిడి అధికారులు చెబుతున్నా ఆపరేషన్ అమలుకావడం లేదు. ఇప్పడైవేమీ దర్శనానంతరం గదులు ఖాళీచేసి వారంరోజులుపైగా అయినా భక్తుల బ్యాంకు ఆకౌంట్లలోనికి రీఫండ్ నగదు జమకావడం లేదనే ఫిర్యాదులు, ఆరోపణలు వెల్లువెత్తుతున్నాయి. ఓవైపు తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం >>2

కర్ణాటకకు

కేంద్రం పెద్ద పీట

న్యూఢిల్లీ, ఫిబ్రవరి 1: కేంద్ర బడ్జెట్లో దక్షిణాది రాష్ట్రం కర్ణాటకకు పెద్ద పీట వేసింది కేంద్రం. బడ్జెట్-2023లో మూలు జిల్లు కురిపించింది. కర్ణాటకలోని కరువు ప్రభావిత ప్రాంతాలకు రూ.5,300 కోట్ల కేటాయింపులు ఇస్తున్నట్లు కేంద్ర ఆర్థికమంత్రి నిర్మలా సీతారామన్ పార్లమెంట్లో ప్రకటించారు. పార్లమెంట్ బడ్జెట్ సమావేశాల్లో భాగంగా బుధవారం బడ్జెట్ను ప్రవేశపెట్టిన ఆర్థిక మంత్రి నిర్మలా సీతారామన్ పార్లమెంట్లో ప్రసంగించారు. భద్ర ఎగువ తీర ప్రాజెక్టుకు రూ.5,300 కోట్ల గ్రాంట్లు ఇస్తామని నిర్మలా సీతారామన్ ప్రకటించారు. ఇది ప్రాజెక్టును మరింత బలోపేతం చేస్తుందని, చిత్రదుర్గత్ సహా మధ్య కర్ణాటకలోని అనేక వర్షాధార వ్యవసాయ జిల్లాలకు వరం అవుతుందని, పైగా ప్రాజెక్టును త్వరగా, సమర్థవంతంగా పూర్తి చేసేందుకు వీలవుతుందని ఆమె పేర్కొన్నారు. ఈ యేడాది కర్ణాటక సహా తొమ్మిది

రాష్ట్రాల్లో అసెంబ్లీ ఎన్నికలు జరగనున్నాయి. మేపూలయ, త్రిపుర, నాగాలాండ్ రాష్ట్రాలకు ఇప్పటికే ఎన్నికలు ప్రకటించారు. దక్షిణాది రాష్ట్రమైన కర్ణాటకలో మరోసారి అధికారం దక్కించుకోవాలని యోచిస్తోంది. ఇందులో భాగంగానే రాష్ట్రంలో పలు కొత్త ప్రాజెక్టులకు శంకుస్థాపన చేయడంతో పాటు వేల కోట్ల రూపాయలతో ఆభివృద్ధి పనులు నిర్వహిస్తోంది. దీనికి కోసనాగింపుగా కేంద్ర బడ్జెట్లో భాగంగా నిధులు వసాయని అంచనా వేయగా, అందుకు తగ్గట్టుగానే మూలు కురుస్తున్నాయి.

ఐదుసార్లు బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టిన ఆరోమంత్రి సీతారామన్

న్యూఢిల్లీ, ఫిబ్రవరి 1: స్వాతంత్ర్య భారతదేశంలో వరుసగా ఐదుసార్లు బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టిన ఆర్థిక మంత్రిగా నిర్మలా సీతారామన్ నిలిచారు. ఈ జాబితాలో అరుణ్ జైట్లీ, పి.చంద్రబాబు, యశ్వంత్ సిన్హా, మన్మోహన్ సింగ్, మొరార్జీ దేశాయ్ ఉన్నారు. 2019లో ఆర్థిక మంత్రిగా బాధ్యతలు చేపట్టిన నాటి నుంచి సీతారామన్ వరుసగా బడ్జెట్ ప్రవేశపెడుతూ వస్తున్నారు.

ప్రధాని మోడీ నేతృత్వంలో తొలిసారి అధికారంలోకి వచ్చిన ఎన్డీఎ సర్కార్లో అరుణ్ జైట్లీ ఆర్థిక మంత్రిగా బాధ్యతలు స్వీకరించారు. అలా 2014-15 నుంచి 2018-19 వరకు వరుసగా ఐదు సార్లు ఆయన బడ్జెట్ ప్రవేశ పెట్టారు. ఫిబ్రవరి చివరి రోజు నుంచి నెల ఆరంభానికి బడ్జెట్ను ప్రవేశపెట్టే కొత్త సంప్రదాయాన్ని ఆయనే ప్రారంభించారు. 2019-20 మధ్యంతర బడ్జెట్ నాటికి అరుణ్ జైట్లీ అనారోగ్యం కారణంగా పీయూష్ గోయల్ ఆర్థిక శాఖ అదనపు బాధ్యతలు స్వీకరించారు. ఆ బడ్జెట్ను ఆయనే పార్లమెంట్లో ప్రవేశపెట్టారు.

గట్టెక్కించింది. మరోవైపు సంప్రదాయంగా వస్తున్న ట్రిబ్యునేన్ విధానాన్ని పక్కనబెట్టి బాహ్య భాతాంగా పిలిచే పద్ధతీ కూడిన ఎరువురంగ సంఘంలో బడ్జెట్ను పార్లమెంటుకు తీసుకొచ్చే ఆనవాయితీని ప్రారంభించారు. పి.చంద్రబాబు 2004-05 నుంచి 2008-09 వరకు ఐదు సార్లు బడ్జెట్ను ప్రవేశపెట్టారు. అటల్ బిహారీ వాజ్ఘాయు ప్రధానిగా ఉన్న సమయంలో ఆర్థిక మంత్రి హోదాలో యశ్వంత్ సిన్హా 1998-99 మధ్యంతర బడ్జెట్ను ప్రవేశపెట్టారు. 1999 సాధారణ ఎన్నికల తర్వాత 1999-2000 నుంచి 2002-03 వరకు వరుసగా నాలుగుసార్లు కేంద్ర పద్ధతును పార్లమెంటు ముందుంచారు. ఈయన హయాంలోనే బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టే సమయాన్ని సాయంత్రం 5 గంటల నుంచి ఉదయం 11 గంటలకు మార్చారు.

పి.వి నరసింహారావు హయాంలో మన్మోహన్ సింగ్ ఆర్థిక మంత్రిగా బాధ్యతలు నిర్వహించిన విషయం విదితమే. 1991-92 నుంచి 1995-96 వరకు ఆయన పార్లమెంటులో బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టారు. ఆర్థిక సరళీకరణలతో కూడిన 1991-92 బడ్జెట్ దేశ గతినీ మార్చిన విషయం విదితమే. దేశ చరిత్రలో అత్యధిక సార్లు బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టిన వ్యక్తిగా మొరార్జీ దేశాయ్ రికార్డు సృష్టించారు. మొత్తం 10 సార్లు పద్ధతును ప్రవేశపెట్టారు. దీంతో 1959-60 నుంచి 1963-64 మధ్య వరుసగా ఐదు పద్దులు పార్లమెంట్ ముందుంచారు.

పెద్ద ప్రాధాన్యతా లంశాలతో బడ్జెట్
◆ సమీకృత అభివృద్ధి
◆ చివరి వ్యక్తి వరకు అభివృద్ధి ఫలాలు
◆ భారీగా పెట్టుబడులు,
మెరుగైన మౌలిక సదుపాయాలు
◆ దేశ ప్రజల సామర్థ్యానికి పెద్దపీట
◆ పర్యావరణ అనుకూల అభివృద్ధి
◆ యువశక్తి
◆ పటిష్టమైన ఆర్థికరంగం

సప్తర్షి లీతిలాగే మన బడ్జెట్

పెద్ద అడుగులతో ముందుకు భారతావని

ఖైదీలకు ప్రభుత్వం నుంచి సాయం అందించనున్నట్లు నిర్మలా సీతారామన్ వెల్లడించారు. కరోనా తర్వాత ప్రైవేట్ ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ పెట్టుబడులు పెరిగాయని తెలిపారు. క్యాపిక్స్ పెట్టుబడులను 33శాతం మేర పెంచి రూ.10 లక్షల కోట్లుగా చేసినట్లు నిర్మలా సీతారామన్ వెల్లడించారు. 2019-20 కంటే మూడింతలు పెరిగిన క్యాపిక్స్

పెట్టుబడులు. రాష్ట్రాలకు మూలధన పెట్టుబడుల కోసం సాయం అందించాలని నిర్ణయించినట్లు నిర్మలమ్మ వెల్లడించారు. 50యేళ్ల పాటు వడ్డీ లేని రాయితీతో కూడిన రుణాలను మరో యేడాది పాటు పొడిగించాలని నిర్ణయించినట్లు బడ్జెట్ ప్రసంగంలో నిర్మలమ్మ తెలిపారు. ఇందుకోసం రూ.13.7 లక్షల కోట్లను కేటాయించారు. రైల్వేలకు రూ.2.40 లక్షల కోట్లను కేటాయించినట్లు ప్రకటించారు.

బడ్జెట్లో వ్యవసాయానికి ప్రాధాన్యం రైల్వేలకు రూ.2.4 లక్షల కోట్లు

న్యూఢిల్లీ, ఫిబ్రవరి 1: 2023-24 సంవత్సరానికి గాను కేంద్ర ఆర్థిక శాఖ మంత్రి నిర్మలా సీతారామన్ పార్లమెంట్లో బడ్జెట్ను ప్రవేశపెట్టారు. సప్త రుషుల రీతిలో ఏడు అంశాలకు బడ్జెట్ ప్రాధాన్యతను ఇస్తుందని నిర్మలా సీతారామన్ అన్నారు. ముఖ్యంగా వ్యవసాయ రంగానికి ఈ బడ్జెట్లో పెద్దపీట వేసారు. 20 లక్షల కోట్ల వ్యవసాయ రుణాలు ఇస్తున్నట్లు పేర్కొన్నారు కేంద్ర మంత్రి నిర్మలా సీతారామన్. అమృతకాలంలో తొలి బడ్జెట్ ఇది అని పేర్కొన్న నిర్మలా సీతారామన్, భారత దేశ సందర్భంగా ఆతత్తుకుని నిలబడే బడ్జెట్ ఇది అని ఆభివృద్ధించారు. వ్యవసాయం కోసం డిజిటల్ ప్రభుత్వ మౌలిక సదుపాయాలను కల్పించడానికి ప్రాధాన్యతనిస్తున్నట్లు తెలిపారు. 20 లక్షల కోట్ల వ్యవసాయ రుణాలతో వ్యవసాయరంగానికి రుణ

సదుపాయం పెంచాలని నిర్ణయం తీసుకున్నట్లు, మార్కెటింగ్ సదుపాయంపైన ప్రత్యేకమైన దృష్టిసారీస్తున్నట్లు వెల్లడించారు. వ్యవసాయ స్టోరేజీలకు చేయూత ఇవ్వడానికి ప్రత్యేక నిధిని ఏర్పాటు చేస్తున్నట్లు నిర్మలా పేర్కొన్నారు. రైతులు ఎదుర్కొంటున్న అనేక సమస్యలను పరిష్కరించడానికి కృషి చేస్తున్నట్లు, తదనుగుణంగా చర్యలు తీసుకోనున్నట్లు ఆమె తెలిపారు. ఆత్మ నిర్భర్ భారత్ క్లీన్ పథకం ద్వారా ఉద్యానవన పంటలకు చేయూతనిస్తున్నట్లు వెల్లడించారు. పత్తిసాగు మెరుగుదల కోసం ప్రత్యేకమైన చర్యలు చేపడుతున్నట్లు, పత్తి కోసం ప్రత్యేకంగా మార్కెటింగ్ సదుపాయం కల్పించనున్నట్లు నిర్మలా సీతారామన్ పేర్కొన్నారు. రైతులు తమ ఉత్పత్తులను నిల్వ చేసుకోవడం కోసం మరిన్ని గిడ్డంగుల ఏర్పాటు చేయనున్నట్లు పేర్కొన్నారు. పంచాయితీ స్థాయిలో నిర్మాణానికి ఏర్పాటు చేస్తున్నట్లు ఆమె తెలిపారు. ప్రకృతి వ్యవసాయం చేసేందుకు వీలుగా కోటి మంది రైతులకు సాయం చేయనున్నట్లు నిర్మలా సీతారామన్ పేర్కొన్నారు. మూడేళ్లలో కోటి మందికి సాయం అందించనున్నట్లు తెలిపారు. చిరుధాన్యాల పంటలకు కూడా సహకారం అందించనున్నట్లు, దీని కోసం శ్రీ అన్న పథకాన్ని తీసుకువచ్చినట్లు తెలిపారు. రాగులు, జొన్నలు, నజ్జలు తదితర పంటలకు బ్రోత్సాహాన్ని అందిస్తామని వెల్లడించారు. శ్రీ అన్న పథకం కోసం హైదరాబాద్ కేంద్రంగా పరిశోధనలు చేయనున్నట్లు తెలిపారు. 10వేల బయో ఇన్ఫర్మ్ వనరుల కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేస్తామని తెలిపారు.

కేటాయింపులు

న్యూఢిల్లీ, ఫిబ్రవరి 1: ఆర్థిక సంవత్సరానికి రైల్వే బడ్జెట్ను కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రి నిర్మలా సీతారామన్ బుధవారం ప్రవేశపెట్టారు. ఇందులో రైల్వేలకు రూ.2.4 లక్షల కోట్ల రూపాయల మూలధన వ్యయాన్ని చేయబోతున్నట్లు వెల్లడించారు. ఆగస్టు 2023లోగా 75 వందే భారత్ రైల్వేను అందుబాటులోకి తీసుకురావాలని కేంద్రం నిర్ణయించింది. అలాగే 200 వందే భారత్ స్టీవర్ రైల్వే తయారీకి టెండర్లు పిలుస్తామని కూడా ప్రకటించారు. భారతీయ రైల్వే నెట్వర్క్లో శతాబ్ది ఎక్స్ప్రెస్లు నుంచి వందే భారత్ ఎక్స్ప్రెస్లలో భర్తీ చేయాలని కేంద్రం నిర్ణయించింది. దీంతో వందే భారత్ వైర్ కాగ్గీ శతాబ్ది స్టానాన్ని భర్తీ చేయబోతున్నాయి. అలాగే రాజధాని ఎక్స్ప్రెస్ నుంచి భారత్ స్టీవర్ ఎక్స్ప్రెస్లు భర్తీ చేయబోతున్నట్లు ఆర్థిక మంత్రి సంకేతాలు ఇచ్చారు. దీంతో వచ్చే ఆర్థిక సంవత్సరం రైల్వేలో పెను మార్పులకు దారి తీయడం భాయంగా కనిపిస్తోంది. 2013-14 ఆర్థిక సంవత్సరంలో అంటే యుపిఎ పాలన చివరి యేడాదిలో ప్రవేశపెట్టిన రైల్వే బడ్జెట్కు 9 రెట్లు అధికంగా తాము కేటాయింపులు చేసినట్లు ఆర్థికమంత్రి నిర్మలా సీతారామన్ బుధవారం గొప్పగా చెప్పుకున్నారు. రైల్వేలకు ఇది అత్యధిక నిధుల కేటాయింపని, ఈ

యేడాది రైల్వే బడ్జెట్లో అసంపూర్తిగా ఉన్న ప్రాజెక్టులను పూర్తి చేయడంతోపాటు మౌలిక సదుపాయాల ఆభివృద్ధిపై దృష్టిసారించాలని భావిస్తున్నట్లు ఆర్థిక మంత్రి నిర్మలా తెలిపారు. త్వరలో వందే భారత్ హైస్పీడ్ రైల్వేను ప్రారంభించడంపై దృష్టిసారించనున్నట్లు ఆమె వెల్లడించారు. ఈ యేడాది కేటాయించిన నిధులు కొత్త ట్రాక్లను వేయడానికి, సెమి-హైస్పీడ్ వందే భారత్ రైల్వే సంఖ్యను పెంచడానికి, హైడ్రోజన్తో నడిచే రైల్వేను అలాగే అపూర్వాబాద్-ముంబై బుల్లిట్ రైలు ప్రాజెక్టును ప్రవేశపెట్టడానికి ఉపయోగపడతాయని భావిస్తున్నారు.

విద్యాశాఖకు 1.13 లక్షల కోట్లు

గ్రామీణ ఉపాధి హామీకి రూ.60 వేల కోట్లు
ఈ పథకానికి తగ్గించడంపై ప్రతిపక్షాల నుంచి విమర్శలు

న్యూఢిల్లీ, ఫిబ్రవరి 1: కేంద్ర ప్రభుత్వం బుధవారం పార్లమెంట్కు సమర్పించిన 2023-24 బడ్జెట్లో రక్షణశాఖకు అధిక నిధులు కేటాయించింది. ఓవైపు చైనాతో వాస్తవాధీన రేఖ(ఎల్ఎస్) వద్ద ఉద్రిక్తలు ఇంకా తగ్గబోవడం, మరోవైపు పాకిస్తాన్ నుంచి ఉగ్రవాదుల చొరబాట్లు నేపథ్యంలో రక్షణశాఖ పట్ల కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రత్యేక శ్రద్ధ కనబరిచినట్లుగా కనిపిస్తోంది. మరికొన్ని శాఖలకు కూడా ఈ బడ్జెట్లో కేటాయింపులు పెంచినది. కాగా, కాంగ్రెస్ నేతృత్వంలోని యుపిఎ ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్నప్పుడు ప్రారంభించిన గ్రామీణ ఉపాధి పథకానికి ఈ బడ్జెట్లో తగినన్ని నిధులు కేటాయించలేదన్న విమర్శలొస్తున్నాయి. మోడీ ప్రభుత్వ హయాంలో గత బడ్జెట్లలోనూ ఈ పథకానికి కేటాయించింది తక్కువేనన్న విమర్శలున్నాయి. తాజా బడ్జెట్లో వివిధ శాఖలకు కేటాయించిన నిధుల వివరాలు ఇలా ఉన్నాయి..

దానికన్నా ఇది రూ.8,600 కోట్లు అధికం. నీటి వనరులు, నదుల అభివృద్ధి శాఖకు రూ.77,223 కోట్లు..గత బడ్జెట్ కేటాయింపులకన్నా ఇది రూ.17,000 కోట్లు అధికం. శాస్త్ర, సాంకేతిక రంగానికి రూ.16,361 కోట్లు..గత బడ్జెట్ కేటాయింపులకన్నా ఇది రూ.2,000 కోట్లు అధికం. రోడ్డు రవాణాశాఖకు రూ.2.70 లక్షల కోట్లు, హోంశాఖకు రూ.1.96 లక్షల కోట్లు, రహాయనాలు, ఎరువులశాఖకు రూ.1.78 లక్షల కోట్లు, గ్రామీణ అభివృద్ధిశాఖకు రూ.1.60 లక్షల కోట్లు, సమాచారశాఖకు రూ.1.23 లక్షల కోట్లు, జలోజీవన్ మిషన్కు రూ.70,000 కోట్లు ఈ బడ్జెట్లో కేటాయించారు. గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకానికి ఈసారి బడ్జెట్లో రూ.60,000 కోట్లు అన్నది గమనార్హం. గతేడాది సవరించిన బడ్జెట్ కేటాయింపులకన్నా ఇది 32 శాతం తక్కువ అన్నది గమనార్హం. గతేడాది ఈ పథకానికి రూ.89,400 కోట్లు కేటాయించారు.

13 శాతం పెరిగిన రక్షణ బడ్జెట్

న్యూఢిల్లీ, ఫిబ్రవరి 1: కేంద్ర బడ్జెట్లో ఈసారి రక్షణశాఖకు రూ.5,93,537.64 కోట్లు కేటాయించారు. గతేడాది బడ్జెట్లో కేటాయించిన రూ.5.25 లక్షల కోట్లతో పోలిస్తే ఇది 13 శాతం అధికం. కొత్తగా ఆయుధాలు, యుద్ధ విమానాలు, యుద్ధ నౌకలు, ఇతర సైనిక సామగ్రి కొనుగోళ్ల కోసం రూ.1.62 లక్షల కోట్లు కేటాయించారు. రెవెన్యూ వ్యయం కోసం రూ.2,70,120 కోట్లు కేటాయించారు. రక్షణరంగం సిబ్బంది జీతభత్యాలు, నిర్వహణ, ఇతర మౌలిక సదుపాయాల కోసం ఈ నిధులను వినియోగిస్తారు. రక్షణ రంగంలో పరిశోధన కోసం రూ.12,850 కోట్లు కేటాయించారు. దేశీయ తయారీ,

మొత్తం కేటాయింపు రూ.5.94 లక్షల కోట్లు

పరిశోధనలకు ఊతమివ్వేందుకు ఆర్ అండ్ డి బడ్జెట్లో 25 శాతం ప్రైవేట్ పరిశ్రమలు పొందేలా వీలు కల్పించారు. వాస్తవాధీనరేఖ వెంటిడి చైనా నుంచి ముప్పు పొంది ఉన్నదే. రక్షణ రంగానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం మరింత ప్రాధాన్యత ఇచ్చింది. హిమాలయాల్లో మిలిటరీ ఆధునీకరణ, మౌలిక సదుపాయాల అభివృద్ధి కోసం భారీగానే కేటాయించింది. గత ఐదేళ్లలో రక్షణ బడ్జెట్ను దాదాపు రెట్టింపు చేసింది. ఆయుధాల కొనుగోళ్లకు నిధులను పెంచింది. నవ్ మైక్రో, డ్రోన్లు, యుద్ధ విమానాలు సంఖ్యను మరింతగా పెంచడంపై దృష్టి సారించింది. అత్యవసర పరిస్థితులవేళ సరిహద్దులకు జవాబు, ఆయుధాలను వేగంగా తరలించేందుకు వీలుగా హిమాలయాల్లో మౌలిక సదుపాయాలను అభి వృద్ధి చేస్తున్నారు. హిమా లయాల్లో వంత నలు, సొరంగాలు, రహదారుల నిర్మాణం చేపట్టే సరిహద్దు రహదారి సంస్థ (బీఆర్ఓ)కు ఈ బడ్జెట్లో రూ.4500 కోట్లు కేటాయించారు. ఈ బడ్జెట్లో అగ్నివీరులకు ఊరట కల్పించారు. అగ్నివీర్ కార్పస్ ఫండ్ నుంచి అగ్నివీరులు పొందే జీతభత్యాలును పన్నుల నుంచి మినహాయించు కల్పిస్తున్నట్లు ఆర్థికమంత్రి ప్రకటించారు. సైనికుల పింఛన్ వ్యయాల కోసం రూ.1,38,205 కోట్లు కేటాయించారు. రక్షణశాఖకు మూలధన వ్యయం కింద రూ.13,837 కోట్లు పక్కన పెట్టారు.

రైల్వేలో ఇక భారీ మార్పులు

గుంతకల్లు రైల్వే, ఫిబ్రవరి 1, ప్రభాతవార్త: రానున్న 2023-24 ఆర్థిక సంవత్సరానికి సంబంధించి కేంద్ర ఆర్థిక శాఖ మంత్రి నిర్మలా సీతారామన్ రూ.2.41 లక్షల కోట్ల రూపాయలను కేటాయించారని రైల్వే శాఖ మంత్రి ఆగ్నేని వైష్ణవ్ వెల్లడించారు. బుధవారం సాయంత్రం ఆన్లైన్ ద్వారా జరిగిన ప్రత్యేక కార్యక్రమాన్ని స్థానిక డిఆర్ఎం కార్యాలయంలో ఏర ఆపటు చేసిన కార్యక్రమంలో ఆయన మాట్లాడుతూ.. 2023-24 ఆర్థిక సంవత్సరంలో భారతీయ రైల్వేలో పెను మార్పులు జరగబోతున్నాయని తెలిపారు. అసంపూర్ణంగా ఉన్న పెండింగ్ ప్రాజెక్టులను పూర్తిగాచివడంతోపాటు, మౌలిక సదుపాయాల కల్పనపై ప్రత్యేక దృష్టి సారించామన్నారు. రాబోయే ఆర్థిక సంవత్సరంలో రైల్వే శాఖకు రూ.2లక్షల, 41వేల,267.51 రూపాయల నిధులను కేంద్ర ఆర్థిక శాఖ మంత్రి నిర్మలా సీతారామన్ బడ్జెట్లో కేటాయించారని, సెమి హై స్పీడ్ వందే భారత్ రైల్వే సంఖ్యను ఐసిఎఫ్తోపాటు, హర్యానా లోని సోనీపట్, మహారాష్ట్రలోని లాతుర్, ఉత్తర ప్రదేశ్లోని రాయబరేలిలో భారీ స్టాయిల్ రూపొందించనున్నామన్నారు. అపూర్వాబాద్-ముంబైల మధ్య హైటెజ్తో తిరిగి రైల్వే సంఖ్యను ప్రవేశ పెట్టనున్నట్లు ఆయన వెల్లడించారు. ఈ సమావేశంలో ఆదనపు డిఆర్ఎంలు సూర్యనారాయణ, సుధాకర్, రైల్వే ఉన్నతాధికారులు ప్రశాంత్కుమార్, మంగా చార్వలు, గంగారాజు, సంజీవకుమార్, దుర్గా సాయికృష్ణ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

బడ్జెట్లో క్రీడారంగానికి నిధుల పెంపు

న్యూఢిల్లీ, ఫిబ్రవరి 1 : కేంద్ర బడ్జెట్లో క్రీడారంగానికి ఈసారి కొంతప్రాధాన్యం కల్పించారు. ఆర్థికమంత్రి సీతారామన్ ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్లో క్రీడారంగానికి గత ఏడాదితో పోలిస్తే కేటాయింపులు ఒక మోస్తరుగా పెరిగాయి. 2022:23 బడ్జెట్లో క్రీడారంగానికి 3062 కోట్లు కేటాయింపులు జరిపితే ఈ ఏడాది ఆమొత్తం 3397 కోట్లకుపెరిగింది. అంటే 334.72 కోట్లరూపాయలు పెరుగుదలనమోదు అయింది. గడచిన ఐదేళ్లకాలంలో కేంద్ర బడ్జెట్ను పరిశీలిస్తే దాదాపు ప్రతి ఏటా ఓ మోస్తరుగా నిధులుపెరుగుతూ వచ్చాయి. ఈ ఏడాది ఆసియా క్రీడలు, వచ్చే ఏడాదిపారిస్ ఆలింపిక్స్ నేపథ్యంలో బడ్జెట్లోక్రీడా రంగానికి ప్రాధాన్యం పెరిగింది. బడ్జెట్లో క్రీడారంగానికి నిధులు మంజూరుకావడం ఇదే మొదటిసారి, గత ఏడాద ఇమంజూరయిన 3062 కోట్ల ఇష్టవివరకూ రికార్డుగా ఉంది. కొత్త బడ్జెట్లో ఆర్థికమంత్రి క్రీడారంగానికిసైతం ప్రాధాన్యతను పెంచారు. 2018:19లో 2197 కోట్లు కేటాయిస్తే 2019:20 సంవత్సరంలో 2776 కోట్లు, 2020:21 సంవత్సరంలో 2826 కోట్లు, 2021:22 సంవత్సరంలో 2596 కోట్లుకేటాయించగా 2022:23 సంవత్సరంలో 3062 కోట్లు కొత్త బడ్జెట్లో ఆమొత్తం 3397 కోట్లకుపెరిగింది. ఇక ఫోలో ఇండియాకు 1045కోట్లు, క్రీడాప్రాధి కారసంస్థకు 785.52 కోట్లు, నేషనల్ క్రీడా సమాఖ్యకు 325 కోట్లు, నేషనల్ సర్వీస్ స్కీమ్కు రూ.325 కోట్లు, జాతీయ క్రీడాభివృద్ధినిధికి రూ.15కోట్లు కేటాయింపులు జరిపారు.

న్యూఢిల్లీ, ఫిబ్రవరి 1: ఆర్థిక మంత్రి నిర్మలా సీతారామన్ 2023-24 బడ్జెట్‌ను ఫిబ్రవరి 1న ప్రెజెంటేషన్ సందర్భంగా ఆమె మరో రికార్డు సృష్టించారు. వరుసగా ఐదోసారి కేంద్ర బడ్జెట్‌ను సమర్పించిన ఆమె ఈ సారి బడ్జెట్‌ను కేవలం 87 నిమిషాల్లో అంటే గంటా 27 నిమిషాల్లో ముగించారు. తద్వారా అతి తక్కువ సమయం బడ్జెట్ ప్రసంగం చేసిన రికార్డును సృష్టించారు.

ఆర్థిక మంత్రి నిర్మలా సీతారామన్ బుధవారం 2023-24 బడ్జెట్‌ను దాదాపు 16236 పదాలతో అతి చిన్న బడ్జెట్ ప్రసంగం చేశారు. సాధారణంగా కనీసం 2 గంటల పాటు జరిగే బడ్జెట్ ప్రసంగాలలో ఇది అతి చిన్నది.

సీతారామన్ మరో రికార్డు, ఎక్కువగా వాడిన పదాలు ఇవే

భారతదేశ చరిత్రలో అతి ఎక్కువ,

తక్కువ బడ్జెట్ ప్రసంగాలు

ఆర్థిక మంత్రి నిర్మలా సీతారామన్ 2020 బడ్జెట్ ప్రసంగంలో 2 గంటల 42 నిమిషాల పాటు ప్రసంగించారు. ఇది బడ్జెట్ ప్రసంగాల చరిత్రలో సుదీర్ఘమైనది. వ్యవధిపరంగా సుదీర్ఘ బడ్జెట్ ప్రసంగం చేసిన రికార్డును సీతారామన్ సొంతం చేసుకున్నారు. భారత్ తొలి మహిళా ఆర్థిక మంత్రి సీతారామన్, 2019లో తన తొలి బడ్జెట్ ప్రసంగంలో, 2 గంటల 17 నిమిషాలు మాట్లాడారు. ఇంకా రెండు పేజీలు మిగిలి ఉన్నప్పటికీ, అన్యస్తతకు గురై తన ప్రసంగాన్ని కుదించుకుని ప్రసంగంలో మిగిలిన భాగాన్ని చదివినట్లుగా పరిగణించాలని ఆమె స్పీకర్‌ను కోరారు.

ఆ తర్వాత ఫిబ్రవరి 1, 2020న 2020-21 కేంద్ర బడ్జెట్‌ను సమర్పిస్తూ 2 గంటల 42 నిమిషాల పాటు ప్రసంగించి తన రికార్డును తానే బద్దలుకోవడారు. 2021లో ఆమె గంటా 50 నిమిషాల పాటు ప్రసంగించారు.

ఇక మాజీ ఆర్థిక మంత్రి జస్వంత్ సింగ్ తన 2003 బడ్జెట్ ప్రసంగంలో 2 గంటల 13 నిమిషాల పాటు ప్రసంగించారు.

మాజీ ఆర్థిక మంత్రి అరుణ్ జైట్లీ తన 2014 బడ్జెట్ ప్రసంగంలో 2 గంటల 10 నిమిషాల పాటు ప్రసంగించారు.

పదాల గణనపరంగా, 1991లో మన్మోహన్ సింగ్ సుదీర్ఘ బడ్జెట్ ప్రసంగం చేశారు. ప్రసంగంలో 18,650 పదాలు ఉన్నాయి. కాగా రానున్న ఎన్నికలు, మోడీ సర్కార్‌కు చివరి బడ్జెట్ కావడంతో వన్ను

చెల్లింపుదారులకు భారీ ఊరట కల్పించారు. అలాగే వేతన జీవుల ఆదాయ పన్నుల ట్యాక్స్ శ్లాబ్బులో మార్పులు తీసుకోవ్వారు. పార్లమెంట్‌లో ఆర్థిక మంత్రి నిర్మలా సీతారామన్ చేసిన ప్రసంగంలో వన్ను, అభివృద్ధి, రాష్ట్రాలు, ఆదాయం, ఆర్థిక పదాలు ఎక్కువగా ఉపయోగించగా, వన్ను అనే పదాన్ని ఎక్కువగా 51 సార్లు, అభివృద్ధి 28 సార్లు, రాష్ట్రాలు 27 సార్లు, ఆదాయం 26 సార్లు, ఫైనాన్స్ అనే పదాన్ని 25 సార్లు ఉపయోగించారు.

‘మహిళా సమ్మాన్ పత్ర’ నారీ లోకం కోసం అధిక వడ్డీరేటు పథకం

న్యూఢిల్లీ, ఫిబ్రవరి 1: దేశంలోని మహిళల సేవింగ్స్ పెంచేందుకు మహిళా సమ్మాన్ పత్రను తీసుకొస్తన్నప్పట్లు తెలిపారు. దీనిపై వడ్డీరేట్లు అత్యధికంగా 7.5 శాతం అందిస్తున్నట్లు ఆర్థిక మంత్రి వెల్లడించారు. రెండేళ్ల కాలానికి ఈ పథకం అందజేయబడుతుంది.

ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్ పథకంలో డిపాజిట్ 7.5 శాతం స్థిర వడ్డీ ఉంటుంది. గరిష్ఠంగా రూ. 2 లక్షల వరకు ఈ పథకంలో డిపాజిట్ చేయొచ్చు. పాక్షిక మినహాయింపులకు అవకాశం ఉంటుంది. దీనికి తోడు దేశంలో 50 టూరిజం ప్రాంతాలను అభివృద్ధిచేస్తున్నట్లు తెలిపారు. పట్టణ ప్రాంతాల్లో మౌలిక సదుపాయాల అభివృద్ధికి యోటా రూ.10వేల కోట్లను వెచ్చించనున్నట్లు వెల్లడించారు. ఎనర్జీ ట్రాన్సిమిషన్ కోసం రూ.35వేల కోట్లు, బ్యాటరీ నిల్వ కోసం వరుబిలిటీ గ్యారంటీ ఫండ్‌గా వున్న రూ.10వేల కోట్లను సామర్థ్యం జోడింపులను నిర్మలమ్మ ప్రకటించారు.

కేంద్ర బడ్జెట్లో నిర్మలా సీతారామన్ సీనియర్ సీటిజన్లకు పెద్ద ఊరట ప్రకటించారు. దీని ప్రకారం డిపాజిట్ గరిష్ఠ పరిమితిని రూ.15 లక్షల నుంచి రూ.30 లక్షలకు పెంచారు. ఇదే క్రమంలో ఆర్థిక లోటు గురించి ప్రస్తావించారు. 2024 ఆర్థిక సంవత్సరానికి డిజిటిల్ ఆర్థిక లోటు 5.9 శాతంగా ఉంటుందని నిర్మలమ్మ వెల్లడించారు. దీనికి తోడు 2025-26 నాటికి ద్రవ్యలోటు లక్ష్యం 6.5 శాతం కంటే తక్కువగా ఉండనున్నట్లు తన ప్రసంగంలో వెల్లడించారు. మంత్రి ఇన్‌కమ్ స్కీమ్ పరిమితిని కూడా కేంద్రం సవరించింది. ఇప్పుడున్న 4.5 లక్షల నుంచి రూ.9 లక్షలకు పెంచారు. జాయింట్ అకౌంట్ కలిగిన వారికి ప్రస్తుతం ఉన్న రూ.9 లక్షల నుంచి రూ.15 లక్షలకు పెంచారు. ఈ పథకంపై ప్రస్తుతం 7.10 శాతం వడ్డీ అభిస్తుంది.

బడ్జెట్‌లో అనుబంధ, రైతు సంక్షేమానికి పెద్దపీట

- సాగుకు రూ.1.75 లక్షల కోట్ల కేటాయింపు
- వ్యవసాయ రుణాలకు రూ.20 లక్షల కోట్లు
- ఎరువుల సబ్సిడీ రూ.1.75 లక్షల కోట్లు
- పిఎం కిసాన్ రూ.60 వేల కోట్లు

హైదరాబాద్, ఫిబ్రవరి 1, ప్రభాతవార్త : కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన 2023-24 వార్షిక అంచనా బడ్జెట్‌లో వ్యవసాయానికి అధిక ప్రాధాన్యం ఇచ్చింది. అంతేకాకుండా వ్యవసాయ అనుబంధ రంగాలు, రైతుల సంక్షేమం కోసం పలు కీలక నిర్ణయాలు తీసుకుంది. ఇందులో భాగంగా వ్యవసాయ రుణాల లక్ష్యాన్ని 20 లక్షల కోట్ల రూపాయలకు పెంచుతూ ఆ మేరకు కేటాయించింది. ఇది 2022-23 వార్షిక బడ్జెట్‌లో కేటాయింపు కంటే 2 లక్షల కోట్ల రూపాయలు ఎక్కువ కావడం విశేషం. ఆ బడ్జెట్‌లో వ్యవసాయ రుణాలకు 18 లక్షల కోట్ల రూపాయలను కేటాయించింది. అంటే ఈసారి

చిరుధాన్యాల కేంద్రంగా భారత్

భారత్‌ను చిరు ధాన్యాల కేంద్రంగా మార్చు నున్నట్లు ప్రకటించింది. చిరుధాన్యాలకు ప్రోత్సాహం కల్పిస్తూనే, తద్వారా ఆహార భద్రత, రైతుల సంక్షేమం కూడా సాధ్యపడుతుందని భావిస్తోంది. ఇందులో భాగంగా హైదరాబాద్‌లో ఉన్న ఇండియన్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ మిల్లెట్ రీసెర్చ్ సెంటర్‌ను కేంద్ర అఫ్ ఎక్స్‌లెన్స్ గా మార్చనున్నట్లు ప్రకటించింది. తద్వారా శ్రీఅన్న సాగు కోసం మేలైన పద్ధతులతో సహా, ఇతర పరిశోధనలకు ప్రోత్సాహం లభించనుంది. మరోవైపు ప్రకృతి వ్యవసాయాన్ని ప్రోత్సహించేందుకు కోటి మంది రైతులకు సహకారం ఇవ్వనుంది. ఇందు కోసం 10 వేల ఐయో ఇన్‌ఫర్మ్ రీసెర్చ్ సెంటర్లను ఏర్పాటు చేయనుంది.

వేల కోట్ల రూపాయలు, మత్స్య శాఖకు 6 వేల కోట్ల రూపాయలు

కేటాయించింది. అదేవిధంగా వ్యవసాయం కోసం ప్రత్యేకంగా డిజిటల్ ప్రజా మౌలిక సదుపాయాలను అభివృద్ధి చేయాలనే లక్ష్యంతో ఉంది. రైతు సమస్యల పరిష్కారమే ద్యేయంగా వీటిని అభివృద్ధి చేయనుంది. అంతేకాకుండా దీనికి సంబంధించిన సమాచారాన్ని రైతులకు అందించేలా మౌలిక సదుపాయాలను అభివృద్ధి చేయనున్నట్లు బడ్జెట్ సందర్భంగా ప్రకటించింది.

ప్రత్యామ్నాయ ఎరువుల కోసం పిఎం ప్రజామే

ఇక ప్రత్యామ్నాయ ఎరువుల వాడాన్ని ప్రోత్సహించేందుకు కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా పీఎం ప్రజామే పథకాన్ని ప్రకటించింది. దీంతో భాగంగా రసాయన ఎరువుల వినియోగాన్ని తగ్గించేందుకు గాను రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు ప్రత్యేక ప్రోత్సాహాలు ఇవ్వనుంది. ఎరువుల సబ్సిడీ కోసం 1.75 లక్షల కోట్ల రూపాయలను కేటాయించింది. ఇది 2022-23 వార్షిక బడ్జెట్ కేటాయింపుల కన్నా తక్కువ. ఈ ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఎరువుల సబ్సిడీ 2.3 లక్షల కోట్ల రూపాయలను కేటాయించగా, 2023-24 వార్షిక బడ్జెట్‌లో 25 శాతం మేర తగ్గింది. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఎరువుల ధరలు తగ్గనున్న నేపథ్యంలో దేశీయంగా వాటి ఉత్పత్తి పెరుగుతుందని అంచనా వేసింది. ఇందువల్లే వీటికి ఇచ్చే సబ్సిడీలను కొత్త బడ్జెట్‌లో తగ్గించింది.

వ్యవసాయ అంకుర సంస్థలకు ప్రత్యేక నిధి

ప్రధానంగా అగ్రికల్చర్ యానిటరీల రీఫర్మస్ ఏర్పాటు చేస్తున్నట్లు ప్రకటించింది. అగ్రి స్టార్టప్స్ ను (వ్యవసాయ రంగంలో అంకుర సంస్థలు) ప్రోత్సహించడానికి ఈ నిర్ణయం తీసుకుంది. యంగ్ ఎంటర్ప్రెన్యూర్స్ ను ప్రోత్సహించేందుకు ఈ ఫండ్‌ను ప్రారంభించింది. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో అగ్రి స్టార్టప్స్ ను ఏర్పాటు లక్ష్యమే ముఖ్య ఉద్దేశ్యం. అలాగే సమృద్ధిత వృద్ధి, డిజిటల్ పబ్లిక్ ఇన్‌ఫ్రాక్చర్ ఫర్ అగ్రికల్చర్, ఇన్‌ఫ్రాప్రకర్చర్, ఇన్‌ఫ్రెస్మెంట్, గ్రీన్ గ్రోత్, ఫైనాన్సియల్ ఇక్వాలిటీ సామర్థ్యాన్ని వెలికితీయడం వంటి అంశాలు ప్రాధాన్యంగా ఈ వార్షిక బడ్జెట్‌లో తీసుకొచ్చింది.

మత్స్యకారులకు రూ.6 వేల కోట్లు

ప్రధాన మంత్రి మత్స్య సంపద యోజన పేరుతో కొత్త పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టింది. ఇందుకు బడ్జెట్‌లో 6 వేల కోట్ల రూపాయలను కేటాయించింది. తద్వారా మత్స్యకారులు, విశ్రేణులు, ఈ రంగంలోని నూత్న,

చిన్న మత్స్య పరిశ్రమలకు ప్రోత్సాహం అందించనుంది.

పత్తి అధిక దిగుబడి పెంచేలా చర్యలు

అంతర్జాతీయ మార్కెట్‌లో ఉన్న డిమాండ్‌కు అనుగుణంగా ఇతర దేశాలకు ధీటుగా నాణ్యమైన పత్తిని ఉత్పత్తి చేయనుంది. ఇదే సమయంలో పత్తి దిగుబడిని కూడా అధికంగా పెంచేందుకు చర్యలు చేపట్టనుంది. ఇందులో భాగంగా నాణ్యమైన పత్తి దిగుబడిని పెంచేందుకు క్షుద్ర ఆధారిత, వాల్యూ ఛైన్ విధానాన్ని తీసుకురానుంది. ఇందుకుగాను పబ్లిక్, ప్రైవేట్ భాగస్వామ్యం పద్ధతిని అవలంబించనున్నట్లు ప్రకటించింది. దీని ద్వారా రైతులు, ప్రభుత్వం, పరిశ్రమల మధ్య సమన్వయం కలిగించేలా ఏర్పాట్లు చేయనుంది. అంతేకాకుండా క్రాఫ్ ఇన్‌ఫర్మేట్‌లో పాటుగా, మార్కెట్‌లో అనుసంధానంతో సహా ఇతర అదనపు సహకారం తద్వారా నాణ్యపడుతుందని కేంద్రం స్పష్టం చేసింది.

ఆత్మనిర్ధర హాక్లికల్లర్

దేశ వ్యాప్తంగా ఉత్పాదన పంటల సాగును ప్రోత్సహించేందుకు కొత్తగా ఆత్మనిర్ధర హాక్లికల్లర్ క్లీన్ ఫ్లాంట్ పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టింది. ఈ పథకం అమలు చేసేందుకు గాను 2,200 కోట్ల రూపాయలను కేటాయించింది. ఆత్మనిర్ధర హాక్లికల్లర్ క్లీన్ ఫ్లాంట్ పథకం ద్వారా పత్తిని నిరోధకత, నాణ్యత కలిగిన ఫ్లాంటింగ్ మెటీరియల్‌ను రైతులకు అందించనుంది.

సహకార వ్యవస్థ బలోపేతం

సహకార వ్యవస్థను బలోపేతం చేసే దిశగా కేంద్రం చర్యలు చేపట్టింది. రైతాంగానికి వివిధ సేవలు అందించేలా దేశంలోని ప్రాథమిక వ్యవసాయ సహకార పరపతి సంఘాలను తీర్చిదిద్దనున్నట్లు ప్రకటించింది. ఈ సహకార సంఘాలను బహుళ ఉపయోగ కేంద్రాలుగా తీర్చిదిద్దాలని నిర్ణయించింది. ముఖ్యంగా సన్న, చిన్నకారు రైతులు, వారి సంక్షేమ నిమిత్తం కేంద్రం ఈ బడ్జెట్‌లో సహకార వ్యవస్థ ఆధారిత ఆర్థిక సమాచార ప్రతిపాదించింది. ఇందుకోసం దేశంలోని 63 వేల ప్రాథమిక వ్యవసాయ సహకార పరపతి సంఘాలను (పిఎస్ఎస్) కంప్యూటరీకరణ చేపట్టాలని నిర్ణయించింది. ఈ కంప్యూటరీకరణ పనులకు గాను బడ్జెట్‌లో 2,516 కోట్ల రూపాయలను కేటాయించింది.

ఫిన్‌టెక్ సేవలు, డిజిటలైజ్డ్ విస్తరణ

న్యూఢిల్లీ, ఫిబ్రవరి 1: కేంద్ర బడ్జెట్‌లో ఈసారి 13 రకాల సేవలకు పాస్‌కార్డును గుర్తింపుగా నిర్ణయించారు. ఫిన్‌టెక్ సేవలు, చిన్న మధ్యతరహా పరిశ్రమ పర్కాలకు అందుబాటులోకి డిజిటలైజ్డ్ సేవలను అందుబాటులోకి తెస్తున్నట్లు ఆర్థిక మంత్రి నిర్మలా సీతారామన్ వెల్లడించారు. ఫిన్‌టెక్ సర్వీసులలోనూ కెవైనె నోయిస్ క్యుమర్ సేవలను మరింత సరళతరం చేయనున్నారు. ఇందులో భాగంగా ఆర్థిక సేవలు అందించే సంస్థలకు ఆధార్, పిఎం జన్‌సేన్ యోజన, విడియో కెవైనె ఇండియా స్టేట్, యుపిఐ వివరాలను డిజిటలైజ్డ్ అందుబాటులో ఉంచుతామన్నారు. వీటివల్ల ఆర్థిక సేవల మరింత త్వరగా పొరులకు అందుతాయని నిర్మలా సీతారామన్ ప్రకటించారు. కెవైనె వివరాలు బయటకు పొక్కుకుండా అప్రమత్తం కావాల్సిన బాధ్యత నదరు సంస్థలకు ఉంటుందని, వాటిభద్రతకు ఆయా సంస్థలే బాధ్యత వహించాలని సూచించారు. డిజిటలైజ్డ్ వినియోగంతో ఆర్థిక సేవలకు సంబంధించిన వ్యవహారాలు మరింత సులభంగా జరిగిపోతాయి. అటు ఆర్థిక సంస్థలు, జటు వినియోగదారుల సమయం ఆదా అవుతుంది. చిన్న మధ్యతరహా పరిశ్రమలు, పెద్ద వ్యాపారాలు స్వచ్ఛంద సంస్థల అవసరాలకు అనుగుణంగా డిజిటలైజ్డ్ సేవలు అందుబాటులోకి తెస్తామని దీనివల్ల అధికార పదాలు నియంత్రణాసంస్థలు బ్యాంకులు వ్యాపార నిర్మాణాలు తమకు అవసరమోవస సేవలను దానిద్వారా పొందవచ్చని అన్నారు. ప్రభుత్వ గణాంకాల ప్రకారం 14.6 కోట్ల మందికి పైగా ప్రజలు డిజిటలైజ్డ్ సేవలు అందుకుంటున్నారు. ఆధార్, పాలీసీ డాక్యుమెంటు, పాస్‌కార్డు, ధృవీకరణపత్రాలు, భీమా పాలీసీలు ఇలా అనేక ముఖ్యపత్రాలు డిజిటలైజ్డ్ అందుబాటులో ఉంటున్నాయి. తాజా నిర్ణయం ద్వారా డిజిటల్ ఇండియా దిశగా ప్రభుత్వం మేధావీనిని పెంచుతోంది. భారత్‌లో కృత్రిమమేధ, భారత్ కోసం కృత్రిమ మేధ విజన్‌ను సాకారం చేయడంకోసం అగ్రగణి విద్యారసంస్థల్లో ఆర్థిక సేవలలో ఇంటెలిజెన్స్ కోసం మూడు ఎక్స్‌లెన్స్ సెంటర్లను ఏర్పాటుచేయనున్నట్లు ఆర్థిక మంత్రి తెలిపారు. 5జి అప్లికేషన్ల తయారీకి ఇంజనీరింగ్ సర్వీస్లో 100 ప్రయోగశాలలు ఏర్పాటుచేయడంతోపాటు స్టార్టప్లకు ప్రత్యేక ప్రోత్సాహం అందించడంతో రిస్క్ తగ్గించేందుకు కృషిచేయనున్నట్లు ఆర్థిక మంత్రి వివరించారు.

